

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

ЛИПЕНЬ, 2025

АФРИКА: ГОСПОДЬ НЕ ЗАБУВ СВОГО НАРОДУ

Чоловіка Даміту вбили за його вірне свідчення про Христа в Ефіопії. Як і багато вдів по всій Африці, Даміту залишається вірною Христу та активною в служінні.

Тільки за останнє десятиліття в Африці різко зросла кількість переслідувань християн.

Нігерія: Десятки тисяч християн було вбито на північному сході!

Сомалі: Ісламські екстремісти переслідують християн і, коли їх ловлять, відразу ж вбивають!

Судан: Суданський уряд винищує християн у горах Нуба!

Але є ще більш серйозні новини: переслідування швидко поширюються по всій Африці.

У цьому випуску бюлетеня ви можете прочитати цінну історію Даміту з Ефіопії. Її чоловік загинув мученицькою смертю в 2022 році, але вона продовжує сміливо проповідувати Євангеліє у своєму селі. Також обов'язково прочитайте історії з Буркіна-Фасо, де християни отримують від Господа зцілення своїх травм, завданих унаслідок переслідувань.

БОГ, ЯКИЙ ЗРОБИВ ЇЇ ВІЛЬНОЮ

Христове Євангеліє, яке почула Даміту, змінило її життя. У 2005 році, ще у підлітковому віці, Даміту вийшла заміж за місцевого лідера традиційної ефіопської релігії Вакефанни, яку широко сповідують члени племені оромо. Її чоловік, Бікіла, який був на кілька років старший, часто ходив до лісу, щоб вбивати і ритуально приносити в жертву тварин або робити інші жертвоприношення богу Вакефанни.

Однак, пізнаючи Ісуса Христа, Даміту закликала чоловіка зупинитися. «Я сказала йому, що ми не повинні продовжувати йти слідом за цим богом, — сказала вона, — тому що Бог, про Якого ми нещодавно почули, спасає людей безкорисливо й не отримує за це ні їжі, ні грошей».

Члени сім'ї Бікіли були палкими прихильниками Вакефанни, і його мати намагалася переконати його та Даміту повернутися до традиційної племінної релігії. Але Даміту була сповнена рішучості слідувати за біблійним Богом. Згодом вони з чоловіком стали повністю відданими послідовниками Христа, першими у своєму селі.

ЗАГРОЗА, ЩО ПОСИЛЮЄТЬСЯ

Усе село відкинуло Даміту і Бікілу через їхню християнську віру. Їх не допускали до громадських заходів, а коли їм потрібна була допомога по господарству, наприклад, у зборі врожаю, що зазвичай робили всі разом, вони були змушені працювати наодинці. Приблизно через рік після того, як вони увірували в Христа, неприйняття з боку сусідів набуло насильницького характеру.

Ефіопські церкви готують і відправляють місцевих місіонерів проповідувати і навчати учнів у віддалених та небезпечних частинах країни. Етнічні, релігійні та племенні групи іноді відповідають насильством

Деякі селяни напали на Бікілу і побили його, зруйнувавши кілька невеликих куренів, які він побудував, і вигнали його з власної землі.

Зрештою, Бікіла відчув, що Господь покликав його стати пастором, і 2015 року вони з Даміту відкрили церкву в своєму будинку. Вони невимовно раділи, коли церква зростала, а Бог працював серед її членів. «Бог зробив дуже чудові речі в цьому селі», — сказала Даміту.

Проте деякі члени громади вбачали в церкві, яка зростала, загрозу, оскільки вона відвертала молодь від традиційних вірувань племені. Члени церкви зазнавали переслідувань із боку традиціоналістів оромо майже щоразу, коли йшли до церкви.

Недільного вечора в березні 2022 року ця загроза реалізувалася. Бікіла рано ліг спати, а Даміту клопоталася з домашніми справами, коли п'ятеро озброєних чоловіків увірвалися до їхнього будинку. Вони вдарили її в обличчя і зав'язали мотузку на шиї, а потім зайшли до спальні, де Бікіла спав зі своїми дітьми.

Вони приставили пістолет до його голови і запитали: «Чи може твій Ісус врятувати тебе прямо зараз?»

«Так, він може врятувати будь-кого, навіть тебе», — відповів Бікіла.

«Зараз перевіримо», — відповіли чоловіки. Тоді вони вистрілили йому в голову, вбивши його миттєво.

Коли члени сім'ї закричали й заплакали, чоловіки почали насміхатися з віри Бікіли. «Ти проповідував,

що Ісус воскрес із мертвих, а тепер ти мертвий, — сказали вони, — подивимося, як ти воскреснеш!»

Потім нападники підпалили будинок, спаливши все майно сім'ї, як попередження громаді про те, що може статися, якщо вони підуть за Христом.

ГОРЮВАННЯ І ВІДНОВЛЕННЯ

Після нападу громаду охопив страх, і мало хто прийшов на похорон Бікіли. Навіть батько Даміту вирішив не приходити, натомість одразу ж почав тиснути на неї, щоб вона вийшла заміж за нехристиянина. Деякі члени родини звинувачували її у смерті Бікіли.

«Вони погано говорили про мене, — згадує Даміту. — Вони казали: "Через тебе помер твій чоловік, його вбили за віру"».

Хоча Даміту не здивувало, що жителі села продовжують відкидати християнську віру, її шокувало й образило, коли більша частина громади перестала відвідувати церкву. Помолившись про це, вона вирішила відвідати членів церкви по домівках і прямо запитати їх, чому вони покинули церкву.

«Ми знаємо, що сталося з вашим чоловіком, — пояснили вони, — якщо ми продовжимо молитися, вони зроблять те ж саме і з нами. Нам страшно».

Закликаючи їх пам'ятати про свій вічний дім, Даміту сказала їм: «Ми чужинці й прихоськи в цьому світі — цей світ не належить нам. Бог має різні шляхи, щоб забрати Своїх людей до їхнього... вічного дому».

Даміту також нагадала їм, що всі ми помremo. «Я теж піду до свого Господа, коли настане мій час, — сказала вона. — Я просто чекаю свого часу... Тому не бійтеся смерті!»

ВІДПЛАТА ДОБРОМ ЗА ЗЛО

Через кілька місяців після вбивства чоловіка Даміту дізналася, що молодший брат одного з убивць помер від хвороби. Хоча вона сама все ще горювала, Даміту проявила Христову любов до сім'ї, віднісши їм їжу і подарувавши гроші, щоб втішити та підбадьорити їх.

Уся громада була вражена добротою Даміту до сім'ї одного з убивць Бікіли. У культурі оромо, коли сім'ї не можуть подолати ворожнечу, вони стають запеклими ворогами й припиняють будь-які контакти.

«Коли люди запитували мене, чому я так вчинила, — сказала вона, — я відповідала: "Знаєте, у Біблії написано, що, коли тебе б'ють по одній щоці, ти підставляєш іншу. Нам потрібно показувати добро іншим людям. Ми повинні благословляти тих, хто нас проkliнає, хто на нас нападає. Це певним чином виражає нашу любов до Бога, тому що наш Господь любить усіх людей, а також Він полюбив нас. Любячи інших, ми висловлюємо те, що ми любимо Бога"».

БОГ ЖИВИЙ

Сьогодні церква, яку заснували Даміту і Бікіла, збільшилася вдвічі та налічує близько 400 осіб. І хоча жодного з убивць Бікіли не заарештували, Даміту каже: «Тепер віруючі не бояться».

Даміту та її сім'я все ще живуть у будинку, який побудував для них Бікіла. Вона просить молитися за те, щоб її діти, троє з яких були дуже маленькими, коли вбили їхнього батька, були вірними Господу й завершили своє навчання.

Хоча Даміту відчуває фінансову скруту, всесвітнє Тіло Христове допомагає їй із витратами на проживання та оплатою за навчання дітей. «Нас покинула наша громада, — сказала вона, — але Бог використав людей, яких ми ніколи не зустрічали, щоб нагадати нам про Свою доброту».

Висловлюючи свою подяку, Даміту заспівала. «Де мій ворог, що погрожував мені? — співала вона. — Тепер часи змінилися. Я вільна! Бог зробив мене вільною. Моє життя повністю змінилося».

Даміту сказала, що її діти все ще сумують через втрату батька, але вона заохочує їх пам'ятати, що він уже вдома з їхнім Небесним Батьком. «Ми всі колись туди підемо, — сказала вона, — і смерть — це лише частина шляху, який приведе нас додому». Бікіла просто повернувся додому раніше за інших».

Християни становлять 59 % населення Ефіопії, і в столиці країни, Аддис-Абебі, та її околицях діють численні церкви. Але в інших регіонах країни християни є переслідуваною меншиною

ЗЦІЛЕННЯ РОЗБИТИХ СЕРДЕЦЬ

На тлі постійних нападів ісламських екстремістів християни в Буркіна-Фасо знаходять надію і зцілення від внутрішніх ран.

Залісса Сану працювала в пологовому відділенні невеликої лікарні в травні 2021 року, коли почула постріли на вулиці.

Незабаром пологовий будинок потрапив під обстріл, кулі пробili стіни. «Деякі жінки... плакали, — розповідає Залісса, — деякі попадали й поранилися, а дехто вже був готовий народжувати. Усі шукали, де б сховатися».

Залісса сховалася під ліжком. Але коли понад 100 ісламських екстремістів атакували будівлю, вона почула перелякану жінку, яка благала про допомогу, і відчула, що повинна щось зробити. «Господи, я тут, щоб врятувати життя, — молилася Залісса. — Отче, покрий мене, щоб я змогла допомогти цій жінці, яка народжує».

Залісса переповзла через кімнату й притягнула жінку до себе. Не звертаючи уваги на бій, що точився зовні, вона допомогла жінці народити дитину. Породілля та її дитина вижили, але не всім у лікарні так пощастило. Бій

тривав протягом трьох годин, під час якого загинула одна з колег Залісси, а її начальника взяли в заручники.

Тікаючи від бою, Залісса бачила тіла, що лежали на вулицях, багато з них були понівечені. Вона та ще одна жінка пробігли близько 15 кілометрів, поки не досягли невеликого містечка, але там на них чекали ісламістські бойовики. Один із екстремістів зґвалтував Заліссу, а у вагітної колеги стався викидень через стрес і тривогу.

Після того, як ісламісти відпустили Заліссу, вона поїхала до столиці Буркіна-Фасо, Уаґадугу, де була у фізичній безпеці, але емоційно почувалася не дуже добре.

«У мене було розбите серце, — сказала вона, — мені було дуже важко — дуже, дуже важко».

Пастор, який знав про ситуацію Залісси, запросив її зустрітися з іншими жінками, щоб дізнатися, як Бог може зцілити внутрішні рани. Спочатку всім жінкам запропонували написати на аркуші паперу все, що вони пережили. «А потім ти йдеш і несеш це до Ісуса, — сказала Залісса, описуючи, як вона символічно поклала свої страждання до підніжжя хреста. — Саме того дня я почала одужувати».

НАЦІЯ В ОБЛОЗІ

Ісламістські угруповання з сусідніх Малі та Нігеру вторглися в Буркіна-Фасо, взявши під контроль приблизно третину території країни і змусивши понад 2 мільйони буркінців покинути свої домівки. Хоча в країні, де більшість населення становлять мусульмани, ісламісти вбивають усіх підряд, та, як правило, спершу вони нападають на християн.

За останні роки ісламісти витіснили сотні пасторів і вбили багато християн. У серпні 2024 року ісламські екстремісти вбили 26 чоловіків-християн у селі Коунла, зв'язавши їм руки і змусивши зайти до церкви.

УТІШЕНІ, ЩОБ УТІШАТИ ІНШИХ

Якуба Одіненека, державний службовець, пережив численні напади ісламістів. Йому ніколи не спадало на думку, що від психологічної травми можуть бути тяжкі наслідки. Але після нападів Якуба помітив, що і він, і його дружина поведуться дивно.

«Після терактів я зрозумів, що я змінився, — сказав він, — я став нервовим. Іноді я міг сидіти на самоті й розмовляти сам із собою».

Залісса досі має болючі спогади про напад ісламістів 2021 року. Але вона отримує велику радість, допомагаючи іншим зцілитися від емоційних ран

Якуба здебільшого не виходив із дому, і йому було важко спати вночі. Тим часом його дружина страждала від постійного головного болю, гніву й браку апетиту. «Вона часто кричала, і я подумав, що з моєю дружиною щось не так, — розповідає Якуба, — вона стала агресивною, хоча раніше не була такою».

Під час одного нападу ісламісти вбили старійшину церкви Якуби і викрали його пастора. Вони тримали пастора заручником кілька днів, перш ніж урешті-решт вбили його. Якуба знайшов його тіло разом із тілами кількох інших вбитих і поховав їх.

Під час чергового нападу ісламісти вбили понад 100 людей неподалік від місця проживання Якуби та його родини. А пізніше двоє молодих екстремістів захопили в заручники його і двох його дітей у власному будинку. Якуба думав, що вони збираються вбити його і його дітей, але ісламісти врешті-решт пішли, ймовірно, роздратовані криком маленької дитини Якуби.

Як і Заліссу, Якубу запросили приїхати на семінар, щоб послухати, як Бог може зцілювати внутрішні рани. Слухаючи вчення місцевих пасторів, він зрозумів, що і він, і його дружина страждають від травм. Він згадує одне конкретне вчення, яке допомогло йому побачити глибину своєї проблеми.

«Для мене це був урок про прощення, — каже він, — через те, що я пережив, мені було дуже важко прощати».

Коли Якуба розповів своїй дружині про те, що він дізнався від пасторів, вона теж відчула внутрішній спокій. Потім Якуба поділився тим, чого він навчився, з іншими, зокрема з лікарем, який страждав від психічного та емоційного розладу через те, що лікував так багато жертв нападів. Завдяки їхнім розмовам психічне здоров'я лікаря покращилося, і він повернув собі сили продовжувати надавати медичну допомогу.

Якуба і Залісса ризикували своїм життям, щоб поділитися своїми історіями на семінарі. Залісса їхала на семінар 13 годин зверху на вантажівці, щоб дістатися Уаґадугу, а Якуба діставався із зони бойових дій, де проживав, на військовому літаку, який пролітав над територією, яку контролювали ісламісти. Він не знав, як зможе безпечно повернутися додому.

Знання про біблійне прощення допомогло Якубі знайти мир

Залісса розповіла, що жінка і дитина, яким вона допомагала під час нападу бойовиків у лікарні, почуваються добре. А після того, як вона зазнала зґвалтування, Залісса допомогла ще чотирьом жінкам, які пережили сексуальне насильство. Коли вони дякують їй за допомогу, вона вказує їм на Бога.

«Я кажу їм, щоб вони дякували Богові, — каже Залісса, — тому що саме Бог допоміг мені пройти через це. Вчення про біблійне прощення дуже, дуже, дуже важливе. Воно допомагає нам звільнитися і зцілитися».

Якуба просить про молитву, оскільки він прагне втішити більше людей тим, що отримав сам. «Я хочу, щоб люди молилися за мене, щоб... я зміг використати отримані уроки для допомоги багатьом людям, — сказав він, — адже зараз є багато людей, які травмовані, але вони не знають, що вони є такими. Нехай Бог дасть мені більше співчуття, більше сил, щоб допомогти всім цим людям».

У Буркіна-Фасо існує багато живих церков, але християни становлять лише 21 % населення